

ms. die de he-
riften en weten-
itgegaan, na te
die geschriften
oest. Uit eigen
kennen we de
geeft, maar hij
ijke waarde en
akter. En ook
het merkbaar.

alyse eens die
de onmiddellijk
gegeven wordt,
leeld nog meer
de lectuur zal
ar is voor wat

C. T.

K.

schrijven over de
het gewenscht te
n voor kerkelijk
dik het geval is
over de wijze
en. Bekend is het
predikant Spur-
Holland, gevraagd
and in de kerk
vergelijken met
Natuurlijk is dat
dar, die wel een
erk in Engeland,
geweldig verschil
aar de kerkelijke
ordt het wel iets
aan verandering
daar klinkt als

merken? Er zijn
ze liefst zoo hard
en daar zitten
lettergreep even-
noot, die ze ge-
men, om weer met
nimen uitgalmen.
dezelfde manier
ten voorlezen, ze
klagen over de
aanomkelijk is het
denken, dat hun
misvormt. Het
ten, ook wanneer
zijn zachter spel,
worden gezongen,
zoft, looft, mijn
en" en "O, mijn
n immers loofde
ch eens uitzingen.

ios croix d'ébène
est tombé.
sur la poutre,
sile sans foi,
froide terre
irra sans toi

bekende „vrijden-
n de romantiek“
vertaalt:

onze ebenhouten
kruisen

ind dezer geloof-
vloze een-
kussen,
ez' konde aarde
u zal sterven!

alles van doen
wij zijn gezegend
beeld van onzen
naire vraag: wj.
En dus, direct
orde gesteld: wat
wij met dat rijke
at aan diepten in
met zich brengt?
in het midden
ouzen levenswan-
u ook ons weten-
zoo, een ieder in
ch ons verstaat?
weg, die hem het
het zuivere beeld
en? Zijn wij be-
niers te scheuren,
terrein dan ook
et wj verstaat:
Christus verwerpt
in den Heiland
rijds, wij moeten
ald drukt in dat

Waren het onbekende melodieën geweest, men zou ze
gelijkelijk zacht hebben aangegeven, of ook niet aan-
geheven, want men is meestal zoo gewoon op eigen
hante te zingen, dat men, ook wanneer men het zonder
beun van het orgel niet afkan, niet op het orgel let
en wanneer het misloopt maar liever zwijgt.

Men let zoo weinig op den inhoud van het lied. 't Is
misschien een naverking van den tijd, toen men „ter
verpoosing" of „ter afwisseling" een psalm zong. Geluk-
tig worden deze niddrukkingen tegenwoordig niet meer
van den kansel gehoord; of daarom de kerk genoeg
toont in te zien de betekenis van het gemeentegedrag,
waag ik te betwijfelen. Wanneer door den predikant
de tekst wordt afgelezen houden de collectanten op met
hun arbeid, terwijl juist het zingen van het psalm-
gezing het meest geschikte moment wordt geacht om
dat werk te doen. Ik weet wel, er is op enkele plaat-
sen al verandering gekomen in dit opzicht, maar meestal
aanvaardt men, als iets vanzelf sprekends, de inconse-
quentie: NIET collecteren als een gedeelte van Gods
Woord wordt gelezen, juist WEL collecteren als een
gedeelte van Gods Woord berijmd wordt gezongen. Toch
moet dit zeer storend werken, vooral als het vers
niet zoo heel erg bekend is. Maar ook al is het
bekend, leidt het toch de gedachten af, van wat wordt
gezegd. Door de manier, waarop gezongen wordt,
lijkt dan ook telkens weer, dat men den inhoud zich
niet bewust is. Men let niet op de betekenis van het
vers. Zoo kan men het teers „k Zal dan gedurig bij U
zijn, in al mijn nooden, angst en pijn", dat we ons
toch indenken als een lied van iemand, die in zwaar
lijden, zich troost met de gedachte, dat eenmaal alle
lijden voorbij zal zijn en de hemelsche heerlijkheid zijn
deel zal worden, moeilijk met volle sterkte zingen.
Het overgrote deel der zangers in onze kerken, schijnt
och dit echter niet in te denken en schreeuwt het
leerste lied even gedachteloos uit, als de Iofpsalm.
Er zijn natuurlijk heel wat meer opmerkingen en aan-
merkingen te maken, maar wanneer men het schreeu-
wen naliert, woorden en zinnen zong en niet lettergreep
voor lettergreep met evenveel respect behandelde en
bevat, wanneer men zich goed indacht de betekenis
van de woorden zou er een radicale omkeering komen
in de wijze van zingen.

Wat te doen om dit te bereiken? Ik meen, dat hier
de samenwerking van predikant en organist veel kan
bereiken. Wanneer de predikant de psalmverzen zoo
voortest, dat de betekenis van het lied duidelijk is
en bovendien zoo nu en dan eens wijst op de beteke-
nis van het gezamenlijk zingen, dan zal wel niet in
enkele weken, maar toch wel na maanden en jaren
het resultaat blijken. De organist harmoniseerde de ko-
orden eenvoudig, zooals trouwens een strenge behan-
deling van de melodie vereischt, liefst moet het ka-
rakter van den ouden kerktoonbeeld bewaard blijven.
Het koraal, met allerlei septimeaccorden en met wissel-
noten en doorgaande noten bewerkt, maakt de melodie
niet zoo duidelijk. Men lette goed op de punten en
kemma's en als midden in een regel een punt voorkomt,
doet men het best, daar een sluiting te maken en
te wachten, alsof de regel uit was. Is er geen punt of
kemma aan het eind van den regel, dan gaat men
door en verbindt den regel duidelijk met den volgen-
den regel. Ook de registratie moet duidelijk doen uit-

geheel nooit mag iemand ons kunnen verwijten, dat
wij ook geen moeite gedaan hebben het ware Jezus-
beeld hem te toonen.

Tot dien schoonen, maar voelzins-moeizamen arbeid
wil dit woord een oproep zijn: er is hier zoo ontzaglijk
veel te doen. Rome is ons hier, in haar goed geyste-
lificeerden en heel-degelyk-georganiseerden, apologeti-
schen en propagandistischen arbeid ver vooruit; we
kunnen van de resultaten van dien arbeid, m.n. ook in de
kringen van intellectuelen en kunstenaars, niet alleen
elders, maar ook in ons vaderland, telkens hooren.

En, bergt dan ons Gereformeerd belijden niet de
rijkste schatten, die m.n. ook liggen, waar wij geen stuk
van deze wereld prijsgeven, op dit gebied? Als wij onzen
eigen rijkdom dan maar kennen en productief weten te
maken, ook in en voor onze wetenschappelijke, en (als
de Geest ons ook dien ridderslag verleenen wilde) in
onze artistieke prestaties. Niemand zal toch ontkennen
kunnen, dat hier zeer ernstige tekorten liggen.

Wij moeten ernstig arbeiden, om den modernen
mensch, in en door alles heen: bovenal arm, maar bij-
vrij, naar wij hebben kunnen zien, toch ook de sche-
merige erkenning en stamelende lunkering naar Jezus
wordt gevonden, daarin allereerst te beluisteren:
wie in het huis van den modernen mensch wil gaan,
moet de taal van dien modernen mensch verstaan.
Dan zijn er aanknopingspunten voor een onderling
begrijpen, dan bestaat de mogelijkheid, dat wij hem
ook kunnen antwoorden, zoo, dat hij ons verstaan kan.

Ik kan van dien arbeid, die van ons gevraagd wordt,
en niet nader in bijzonderheden handelen, misschien
is het ook niet meer noodig, na al, wat gezegd is. Ik
wil toch iets nog met name noemen: denk eens aan
het Evangelisatie-werk onder de intellectuelen, wat
weinig, geschikte lectuur hebben wij daarvoor (in ons
land is men ons daarin al vooruit!).

Ik kan mijn bedoeling met deze artikelen wellicht nog
duidelijker maken door op een bepaald Jezus-beeld te
wijzen: ik bedoel het z.g. sociale Jezus-beeld. Ieder
gevoelt dat het onjuist is onzen Heiland uitsluitend
voor te stellen als de groote Vriend en Helper der
proletariërs b.v. Maar, ieder gevoelt hopelijk ook, dat
wij er met die opmerking niet af zijn: dat beslieroept
om diepere en verdere doordenking van wat het Evan-

gelie van Jezus Christus te zeggen heeft voor de
menschelijke samenleving, met al, wat ze aan schrij-
nends bindt. En daarna komt het er op aan te laten zien,
dat en hoe die beginselen praktisch kunnen worden ge-
realiseerd. Zoo moet dan in een verbeterde mensche-
lijke samenleving uitschitteren de heerlijkheid, ook voor
dat terrein, van het beeld van Jezus.

Als ge het zoo beschouwt, is er arbeid, waarlijk niet
alleen voor de theologen, maar voor de mannen van
alle faculteiten, kon het, in een harmonische samenwer-
king.

Wij moeten in ieders leven treden, zooals Jezus
Christus ook zijn wil en is: voor allen, alle soorten van
mensen, zooals Mevr. Hoogstraten-Schoch het uit-
drukt, „dij maakt onzen Heiland juist tot wat Hij voor
ons is, dat Hij niet voor een bepaald soort menschen nu
een bepaald soort tijden, en een bepaald soort vragen,
en een bepaald soort nooden gekomen is, maar dat
Hij het antwoord is te allen tijd en voor iedereen". 4)

Bij heel dien arbeid zal het moeten zijn, gelijk Guido
Gezelle in een prachtig vers het heeft uitgedrukt: „Prin-
cipium a Jesu", waarvan het slot aldus luidt: 5)

ZENDING EN EVANGELISATIE.

De betekenis der Jeruzalemsche Conferentie.

Rapport I.

De betekenis der Conferentie van Jeruzalem kan o.a.
blijken uit het breed verslag, aangaande haar arbeid.

In acht klooke deelen, keurig gebonden, ligt dit verslag
voor ons. De 250 afgevaardigden hebben op den Olijf-
berg hun veertien dagen niet ledig doorgebracht! En
men staat verbaasd, dat het hun mogelijk is geweest,
degen veelomvattenden arbeid in zoo korten tijd klaar
te krijgen. Dr Schlunk schrijft dan ook in zijn boek
„Von den Höhen des Oelberges", dat er ternauwernood
tijd voor ontspanning was, en zelfs de nachtelijke uren
door menigen, vooral door de rapporteurs, werden
gebruikt, om het werk al te krijgen.

Wij nemen deel I ter hand, dat handelt over „The
Christian Life and Message in relation to non-Christian
systems". Het is een boek van ruim 500 bladzijden,
en bevat een schat van gegevens.

De titel van dit deel is anders dan van het eerste
deel van het rapport der Edinburgsche Zendingconfe-
rentie; want deze laatste luidde: „Carrying the Gospel",
terwijl het vierde deel, dat meer de stof behandelde
van het eerste deel van Jeruzalem, heette: „The mis-

sionary Message in relation to non-Christian religions".
Vanwaar deze verandering van naam? Waarom werd
message, boodschap, vervangen door life and mes-
sage, leven en boodschap? En waarom kwam op
Jeruzalem de ondertitel: in relation to non-Christian
systems, in de plaats van het vroegere reli-
gions?

Reeds hierna blijkt, dat de wereldzending zich anders
oriënteert dan voorheen: zij staat voor andere vraag-
stukken. Het gaat niet alleen om een „boodschap",
maar om leven, en alzoo om een levensworsteling;
en die strijd moet niet alleen gevoerd worden tegen
de godsdiensten op de zendingvelden, maar ook tegen
den onchristelijken geest in het moederland, tegen de
overal opduikende „wereldgelijkvormigheid", het leven
voor deze wereld alleen, waaraan op de Conferentie
de naam „secular civilisation" werd gegeven. De zen-
ding moet dus tegen twee fronten strijden.

De opgave van den inhoud van dit eerste deel be-
staat drie bladzijden, vijf bedrukt. Wij geven dus alleen
de hoofdtitels: Part één behandelt Christendom en Hin-
doeisme, Christendom en Confucianisme, Religieuze
waarden in het Confucianisme, Christendom en Boeddhis-
me, Christendom en het Noordelijk Boeddhisme, Chris-
tendom en Islam. De Christelijke taak tegenover de
verwereldlijking (wij zouden ook kunnen zeggen: Chris-
tendom en cultuur).

Part twee bevat een relaas van de gevoerde discus-
sies, eerst van de discussies in de volle zittingen,
en daarna in de secties.

Part drie geeft drie extra „papers", saamgesteld op
verzoek van de Conferentie, onder de titels: What is the
value of the religious values of the non-Christian reli-
gions? The evangelistic duty of Christianity: A state-
ment of the case for Evangelisation.

Ten slotte geeft Part vier de door de Conferentie
vastgestelde „Boodschap": alleen deze boodschap bestaat
bijna twintig bladzijden druks.

Een zeer nauwkeurig bewerkte index ontbreekt niet.

De gang van zaken wordt ons hiermede duidelijk.
Bekwame mannen werden, lang tevoren, aangezocht,
om een pilleenzetting te geven van de verschillende
godsdiensten, hun oorsprong daarbij te voegen, en ook
in het bijzonder op de waardevolle elementen te wij-
zen, opdat zoo de verhouding van het Christendom
tegenover die religies kwam vast te staan.

Maar het bleek, dat vooral tweërlei meening naar
voren trad.

De eene opvatting stelde het licht tegenover de duis-
ternis; bij het Christendom is het licht, bij de andere
godsdiensten is het nacht. Zoo is de taak der zending
eenvoudig: predik het licht!

De andere opvatting zocht meer de geestelijke waar-
den in de andere godsdiensten en gaf daardoor den
indruk, dat het verschil tusschen het Christendom en
de niet-Christelijke godsdiensten meer graduëel is, meer
een kwestie van veel of weinig. Zelfs werd de stem
wel gehoord, dat b.v. het Boeddhisme staat in ver-
houding tot het Christendom als vroeger de godsdienst
van Israël tegenover de openbaring Gods in Christus
en de apostelen! In zijn essay over Christendom en
Islam stelde Gairdner zelfs de waarden van deze twee
godsdiensten naast en tegenover elkander.

Twee morgenzittingen der geheele vergadering werden

steeds meer centraal gezien worden in ongeschonden
heerlijkheid door menigen, die nu, indien al, voortleeft
met een ongeschonden Jezus-beeld voor oogen.

En, die arbeid, die van ons gevraagd wordt, in over-
eenstemming met de ons geschonken talenten, waar-
mee wij allen zullen hebben te woekeren, is tenslotte
niets méér, dan de schuldige aflossing van den plicht
der dankbaarheid, de dankbaarheid voor de zalig-
makende, maar ook het gehele bestaan doorlichtende
kennis van het ongeschonden beeld van Jezus, den
Christus der Schriften.

Maar, ach! nietwaar? het betoon dier dankbaarheid!
Laat Gezelle nog éénmaal tot ons spreken in zijn:
„Jesu waar 't den mensch gegeven", waarin het o.m.
heet: 6)

Ja!... maar van de tien leproozen
waren negen schaamteloos,
was maar één die wederkwam,
naar die hem zijn kwade afnam.

En ik heb mij naar de negen,
naar den tienden niet, gedrogen,
'k heb vergeten, Jesu mijn,
dat ik moeste U dankbaar zijn.

Laten ook wij dan 's dichters besluit, bij vernieuwing,
nemen:

Werken, rusten, lezen, leeren
zal ik, in den naam des Heeren:
bidden is 't dat leven doet,
bidden maakt het sterven zoet!

En, Gezelle's vraag zij ook ons laatste woord:

Wilt Ge mij, of is 't te late?
Kan 't bekeeren nu nog hater?
Hebt mij weer dan, Jesu, en
maakt dat ik getrouwig ben.

4) Zie „De Stroom", Vrijzinnig godsdienstig Weekblad, 8ste
Jaargang No. 7, 19 Jan. '29, in een samenvatting van een
lezing over „Andere Jezusbeelden".

5) Zie zijn „Opstandige Liederen", Uitgegeven door C. A.
J. van Dishoeck te Bussum, 1919, pg. 67.

6) Drukkerij Uitgeverij „Orion", 's Gravenhage, 1927, pg. 18.

7) Zie het reeds geciteerde „Het ongeschonden beeld", pg. 68.

8) Dichtoefeningen, pg. 18.

9) Gedichten, Gezangen, etc., pg. 38/9.